

Ανάπτυξη μιας ψυχαγωγικής περιοχής

FLAG: Λίμνη Võrtsjärv

Kolga-Jaani, Λίμνη Võrtsjärv, Εσθονία

Επισκόπηση του έργου

Ο κύριος σκοπός του έργου ήταν η ανάπτυξη του τουριστικού δυναμικού του Jõesuu, μιας περιοχής βόρεια της Λίμνης Võrtsjärv, μέσω της ανάπτυξης του αλιευτικού τουρισμού και της προώθησης της αλιευτικής κουλτούρας και των αλιευτικών παραδόσεων. Δημιουργήθηκε ένα ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον και, με τη βοήθεια αλιευτικών τουριστικών προϊόντων, αυξήθηκε ο αριθμός επισκεπτών στην περιοχή. Αυτά τα τουριστικά προϊόντα περιλαμβάνουν εκδρομές με ένα παλιό ιστιοφόρο ("kale-boat") και επιδείξεις παραδοσιακών αλιευτικών μεθόδων και εργαλείων.

Πλαίσιο και κύριες προκλήσεις

Η περιοχή της Λίμνης Võrtsjärv αποτελείται από επτά δήμους που συνορεύουν με τη λίμνη. Οι δήμοι βρίσκονται σε τρεις διαφορετικές επαρχίες: την Tartu, την Valga και την Viljandi. Ο πληθυσμός της περιοχής Võrtsjärve ανέρχεται σε περίπου 18 000 κατοίκους ενώ η πληθυσμιακή πυκνότητα αγγίζει τους 6,7 κατοίκους/χλμ². Αξιοσημείωτο χαρακτηριστικό της περιοχής είναι η παρουσία της δεύτερης μεγαλύτερης λίμνης στην Εσθονία, η οποία καλύπτει μια επιφάνεια 270 χλμ² και ενισχύει τον αλιευτικό τομέα της περιοχής που περιλαμβάνει 45 κατόχους αδειών και 65 επαγγελματίες αλιείς.

Η περιοχή διαθέτει πλήθος δυνητικών πόλων έλξης για τους επισκέπτες λόγω των ιστορικών, πολιτιστικών και φυσικών της πόρων. Παρόλα αυτά, πριν από το έργο, δεν είχε τύχει ενεργούς προώθησης ως τουριστικός προορισμός και η τουριστική της υποδομή δεν είχε αναπτυχθεί επαρκώς. Ως εκ τούτου, οι ντόπιοι επιχειρηματίες δεν ενδιαφέρονταν ιδιαίτερα να επενδύσουν σε τουριστικά προϊόντα ή υπηρεσίες ή να βελτιώσουν τα πρότυπα. Πολλοί τουριστικοί πόλοι έλξης της περιοχής δεν προβάλλονταν επαρκώς, ενώ, η πρόσβαση σε κάποιους από αυτούς δεν ήταν δυνατή. Τα φυσικά καταφύγια του Võrtsjärve, που υπάγονται στο δίκτυο Natura 2000 της Εσθονίας, προσέλκυαν μεγάλους αριθμούς πεζοπόρων και κατασκηνωτών, αλλά η ροή τους δεν ήταν οργανωμένη και, συχνά, παρενοχλούσε τα άγρια ζώα ή/και προκαλούσε τη ρύπανση του φυσικού περιβάλλοντος.

Οι στόχοι του έργου

Ο κύριος στόχος του έργου ήταν η ανάπτυξη του τουριστικού δυναμικού του Jõesuu μέσω της δημιουργίας ενός ολοκληρωμένου, ποικιλόμορφου και βιώσιμου δικτύου υπηρεσιών για τους επισκέπτες και μέσω της ανάπτυξης δραστηριοτήτων στη λίμνη. Ο απώτερος σκοπός ήταν η δημιουργία ενός από τους πιο ελκυστικούς τουριστικούς προορισμούς στη νότια Εσθονία.

Οι ειδικοί στόχοι ήταν:

- Η ανάδειξη της περιοχής του Jõesuu ως ενός ελκυστικού και περιβαλλοντικά βιώσιμου τουριστικού προορισμού.
- Η διαφύλαξη και αξιοποίηση πολιτιστικών και ιστορικών πόρων της περιοχής Võrtsjärv.
- Η ανάπτυξη του προφίλ της περιοχής Võrtsjärv ως ενός ελκυστικού τουριστικού προορισμού και η προβολή του σε διεθνές επίπεδο (προώθηση, διάχυση πληροφοριών, κλπ.).
- Η αύξηση της ευαισθητοποίησης των επισκεπτών σχετικά με το φυσικό περιβάλλον και τις απειλές που αντιμετωπίζει η περιοχή Võrtsjärv.
- Η βελτίωση της πρόσβασης στην ψυχαγωγική περιοχή του Jõesuu.
- Η δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για τους επιχειρηματίες.
- Η διευκόλυνση της πλοήγησης και πλεύσης σκαφών (π.χ. μέσω της δημιουργίας μαρίνων και περιοχών ελλιμενισμού πλοίων).
- Η δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη του τουρισμού πεζοπορίας στην περιοχή (π.χ. κίσκια πληροφοριών, τουαλέτες, σήμανση, κλπ.).

Περιγραφή του έργου

Το έργο πραγματοποιείται μετά από ένα προηγούμενο αναπτυξιακό σχέδιο για την Ψυχαγωγική Περιοχή του Jõesuu, που περιελάμβανε μια επένδυση 127 800 ευρώ, συμπεριλαμβανομένης και της κατασκευής ενός κέντρου επισκεπτών με παρατηρητήριο, ενός χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων, κάμπινγκ και προβλήτα. Τα έργα αυτά χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΕ και το Κέντρο Περιβαλλοντικών Επενδύσεων (EIC). Το εσωτερικό του κέντρου επισκεπτών εξοπλίστηκε με τη βοήθεια του προγράμματος LEADER (76 694 ευρώ).

Εντούτοις, θα χρειαστεί και άλλη δουλειά και εδώ υπεισέρχεται ο Άξονας 4. Το έργο προέβλεπε καθαρισμό της παράκτιας περιοχής, τη φύτευση

θάμνων, την τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων και οδικής σήμανσης. Χρειάζονταν και άλλα κτίρια για τους επισκέπτες (αποδυτήρια για τους κολυμβητές, θέσεις στάθμευσης ποδηλάτων), κανό (για ενοικίαση), ενώ το ιστιοφόρο 'Paula' χρειαζόταν επισκευή και συντήρηση. Επίσης, έπρεπε να επιλυθούν και προβλήματα ασφάλειας (πυροσβεστήρες, σωστικά γιλέκα, κλπ.).

Πιο ειδικά, η αξιοποίηση του ιστιοφόρου είχε ως στόχο την ανάδειξη της αλιευτικής κληρονομιάς μέσω της επίδειξης παραδοσιακών αλιευτικών μεθόδων στους επιβαίνοντες τουρίστες, της αφήγησης ιστοριών και ανεκδότων και της παρουσίασης της ιστορίας της τοπικής αλιευτικής περιοχής της λίμνης Võrtsjärv. Κατά τη διάρκεια της περιήγησης με το ιστιοφόρο, οι τουρίστες θα έχουν τη δυνατότητα να δοκιμάσουν καπνιστό ψάρι και να μάθουν πώς καθαρίζεται και γίνεται καπνιστό το ψάρι.

Οι κύριοι εμπλεκόμενοι

Ο επικεφαλής του έργου ήταν το Ίδρυμα Võrtsjärn που συστήθηκε το 2000 με σκοπό τον κοινό σχεδιασμό της ανάπτυξης της περιοχής γύρω από τη Λίμνη Võrtsjärn. Το Ίδρυμα έχει δύο άτομα προσωπικό: ένα διευθυντή και ένα συντονιστή τουρισμού, ενώ τις δραστηριότητές του σχεδιάζει και επιβλέπει ένα επταμελές συμβούλιο που διορίζεται από τους επτά δήμους που συννορεύουν με τη Λίμνη Võrtsjärn. Ο διευθυντής του έργου του Άξονα 4 ήταν ο Διευθυντής του Ιδρύματος Jaanika Kaljuvee.

Τα αποτελέσματα του έργου

Το έργο αποτέλεσε ένα ακόμη βήμα προς την ευρύτερη ανάπτυξη της περιοχής Võrtsjärn ως ενός διεθνώς αναγνωρισμένου και ανταγωνιστικού τουριστικού προορισμού.

Επίσης, συνέβαλε στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος που ευνοεί περισσότερο την επιχειρηματικότητα και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στην περιοχή.

Γενικά, ο μεγαλύτερος αντίκτυπος του έργου αφορούσε τις ακόλουθες ομάδες ενδιαφέροντος:

1. Τους καταναλωτές τουριστικών υπηρεσιών στην περιοχή Võrtsjärn και αυτούς που ενδιαφέρονται για τη φύση και τον πολιτισμό που επωφελήθηκαν από:
 - α. τη διαθεσιμότητα ενός ευρύτερου φάσματος υπηρεσιών,
 - β. τη βελτίωση της ποιότητας των διαθέσιμων υπηρεσιών,
 - γ. την ανάπτυξη τουριστικών υπηρεσιών προσανατολισμένων προς τον τουρισμό,
 - δ. την ευχερέστερη πρόσβαση στην ενημέρωση.
2. Τους παρόχους υπηρεσιών που επωφελήθηκαν από:
 - α. τη νέα υποδομή που προωθεί τις επενδύσεις και την επιχειρηματικότητα,
 - β. την καλύτερη εμπορία και βελτίωση της εικόνας της περιοχής, γεγονός που προώθησε την καλύτερη συνεργασία μεταξύ διαφόρων παραγόντων. Πιο συγκεκριμένα, το έργο έθεσε τις βάσεις για μια καλύτερη συνεργασία μεταξύ των επτά τοπικών αρχών γύρω από το Võrtsjärn και κατέστησε ευχερέστερη την από κοινού υλοποίηση αναπτυξιακών έργων για την περιοχή.
3. Τους Αλιείς

Οι επενδύσεις δίνουν τη δυνατότητα σε αλιείς να προσφέρουν τις υπηρεσίες και τα προϊόντα τους καθώς το έργο αναμένεται να προσελκύσει περισσότερους τουρίστες και επισκέπτες στην περιοχή. Οι διάφορες υπηρεσίες και τα προϊόντα αναμειγνύονται και συνδυάζονται και οι αλιείς μπορούν να προσφέρουν τα προϊόντα τους κατά τη διάρκεια του περιήλου με το ιστιοφόρο.

Ενδεικτικό της επιτυχίας των δραστηριοτήτων του έργου ήταν το γεγονός ότι ο αριθμός των επισκεπτών στο Κέντρο Επισκεπτών του Võrtsjärn αυξήθηκε από 3 990 το 2007 στους 7 829 το 2010. Το 70% εξ αυτών ήταν Εσθονοί τουρίστες. Επιπλέον, 2 490 άτομα χρησιμοποίησαν το ιστιοφόρο το 2010, σε σχέση με τους 2 100 το 2007, ενώ δημιουργήθηκαν και διατηρήθηκαν δύο θέσεις εργασίας στο Ίδρυμα Võrtsjärn.

Το έργο κέρδισε το διαγωνισμό «Κρυμμένοι θησαυροί της Εσθονίας 2010» καθώς αναγνωρίστηκε η αφοσίωσή του στη συνεργασία και το βιώσιμο τουρισμό, την ποιότητα των τουριστικών προϊόντων του και τη δεδηλωμένη ανάγκη για μια πιο μακροχρόνια τουριστική στρατηγική. Επίσης, βραβεύτηκε ως ο «Καλύτερος Ευρωπαϊκός Προορισμός» για το 2010.

Υπερκέραση εμποδίων: κύρια διδάγματα

Το έργο τονίζει τη σημασία της διαδικασίας που οδήγησε στην επιτυχία των αναληφθεισών δράσεων. Η συνέντευξη και η συνεργασία των διαφόρων εμπλεκόμενων φορέων συνέβαλε στην βελτίωση της ευαισθητοποίησης σχετικά με το δυναμικό της περιοχής και την προώθηση μιας συνεταιριστικής νοοτροπίας. Για τη διαδικασία αυτή χρειάστηκε πολύς χρόνος και πόροι, αλλά οδήγησε τελικά στην ανάπτυξη μιας κοινής άποψης για την προώθηση του τουρισμού στην περιοχή από τους εμπλεκόμενους φορείς.

Αυτή η συνεργασία συνεπάγονταν τον συγκερασμό των ανθρώπινων και οικονομικών πόρων και την πιο αποδοτική τους χρήση, ενώ διασφάλισε την ανάπτυξη ενός πιο ευρέος φάσματος υπηρεσιών και την καλύτερη προβολή του μοναδικού χαρακτήρα της περιοχής, γεγονός το οποίο με τη σειρά του συνέβαλε στην επιτυχία των δραστηριοτήτων εμπορίας.

Μελλοντικές προοπτικές

Κατά τη διάρκεια του έργου κατέστη σαφές ότι πέραν της ανάπτυξης των τουριστικών προϊόντων και της υποδομής, για τη δημιουργία μιας επιτυχημένης τουριστικής περιοχής απαιτείται και εμπορία. Για το λόγο αυτό και για το σχεδιασμό της στρατηγικής, καθορίστηκε η ανάγκη για μια στρατηγική εμπορίας. Στο πλαίσιο αυτό, θα εκπονηθεί έρευνα με σκοπό να μάθουμε περισσότερα για τις υφιστάμενες και δυνητικές ομάδες στόχους.

Οι ενέργειες ανάπτυξης που δρομολογήθηκαν από το έργο θα συνεχιστούν και στο μέλλον με κύρια πηγή χρηματοδότησης το Ίδρυμα της Λίμνης Vörtsjärn.

Μεταβιβασιμότητα

Αυτό το έργο αποτελεί ένα αντιπροσωπευτικό παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο η αλιευτική ιστορία μιας περιοχής (οι αλιείς, το ιστιοφόρο, τα αλιεύματα, τα αλιευτικά εργαλεία και οι εγκαταστάσεις, η ζωή των αλιέων και το ψαροχώρι) μπορεί να αποτελέσει τη βάση μιας στρατηγικής τουριστικής ανάπτυξης. Ωστόσο, ένας βασικός παράγοντας επιτυχίας μιας τέτοιας προσπάθειας είναι η ανάγκη συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει στη διαφοροποίηση του προϊόντος που θα παράγεται και θα προωθείται με συνεκτικό τρόπο.

Το έργο καταδεικνύει ότι πολλά μπορούν να επιτευχθούν με ελάχιστους πόρους εφόσον οι εμπλεκόμενοι διατίθενται να ξεκινήσουν με κάτι μικρό και να παραμείνουν αφοσιωμένοι σε έναν πιο μακροχρόνιο στόχο («οι μεγάλοι ποταμοί φτιάχνονται από μικρά ρέματα»). Για παράδειγμα, παρόλο που η επένδυση για την αγορά σωστικών γιλέκων θεωρούνταν άσκοπη αρχικά, αποδείχτηκε χρήσιμη για τη δημιουργία των βασικών προϋποθέσεων για τις επακόλουθες δραστηριότητες.

Το έργο καταδεικνύει επίσης πώς μια δραστήρια ομάδα έργου μπορεί, εφόσον ακολουθήσει τις κατάλληλες διαδικασίες, να υλοποιήσει επιτυχώς ένα έργο και να διαχειριστεί αποτελεσματικά τα οικονομικά του έργου.

Κόστη και χρηματοδότηση

Το συνολικό κόστος του έργου ήταν 24 232 ευρώ.

Η FLAG προσέφερε μια επιδότηση 18 174 ευρώ (75%) ενώ η ίδια χρηματοδότηση από το Ίδρυμα της Λίμνης Võrtsjärv ανέρχονταν σε 6 058 ευρώ (25%).

Σήμερα, διαχειριστής του Κέντρου Επισκεπτών Võrtsjärv είναι το Ίδρυμα Võrtsjärve και το εισόδημα που προέρχεται από τις εμπορικές δραστηριότητες του κέντρου (πώληση αναμνηστικών, ενοικιαζόμενα δωμάτια, εκδρομές με το ιστιοφόρο, κλπ.) το έχει αναγάγει σε μια επικερδή και ανεξάρτητη επιχείρηση.

Στοιχεία του έργου

Τίτλος: Ανάπτυξη μιας ψυχαγωγικής περιοχής στο Jõesuu

Διάρκεια: Φεβρουάριος 2010 – Φεβρουάριος 2011 (1 χρόνος)

Ημερομηνία μελέτης περίπτωσης: Απρίλιος 2011

Φορέας του έργου

Võrtsjärve Sihtasutus (Ίδρυμα της Λίμνης Võrtsjärv)

15 Kruusa, Elva 61 503, Εσθονία

www.vortsjarv.ee

Κέντρο επισκεπτών της Λίμνης Võrtsjärv

Ψυχαγωγικό χωριό Jõesuu Δήμος Kolga-Jaani

Επαρχία Viljandi

Εσθονία

Info: www.vortsjarv.ee

Στοιχεία της FLAG

Οργανισμός για την Ανάπτυξη της Αλιείας της Λίμνης Võrtsjärv

jaanika@vortsjarv.ee

www.vortskalandus.ee

Τηλ.: +372 52 98 561

[FLAG Factsheet](#)

Εκδότης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας, Γενικός Διευθυντής.

Αποποίηση ευθύνης: Μολονότι η Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας είναι υπεύθυνη για τη συνολική παραγωγή του παρόντος εγγράφου, δεν φέρει την ευθύνη για το περιεχόμενο ούτε εγγυάται την αξιοπιστία των στοιχείων.